

รัฐสภาสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

(The Parliament of the Arab Republic of Egypt)

โดย

นางสาวสาวิตรี ไชยประพาฬ

เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 5

กลุ่มงานความสัมพันธ์รัฐสภาทวีปเอเชีย

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รัฐสภาสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

ปีที่พิมพ์ มีนาคม 2546
จำนวนหน้า 34 หน้า
พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 150 เล่ม

จัดทำข้อมูล นางสาวสาวิตรี ไชยประพาพ
เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 5
กลุ่มงานความสัมพันธ์รัฐสภาวิภาคี
สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ที่ทำการ : เลขที่ 118/1 อาคารทิปโก้ทาวเวอร์ ชั้น 17 ถนนพระราม 6
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2357 3100 ต่อ 3147-8
โทรสาร 0 2357 3199

ศิลปกรรม นายนิทัศน์ องค์กรวิชัย
กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ที่ทำการ : อาคารธนาคารทหารไทย ถนนพญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2245 0066

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ที่ทำการ : อาคารธนาคารทหารไทย ถนนพญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2246 0020

เอกสารด้านรัฐสภาพศึกษานี้เป็นผลงานของ
เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์
จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการศึกษาเผยแพร่
ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภา
และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สารบัญ

หน้า

บทนำ	1
การเมืองอียิปต์ : อดีตถึงปัจจุบัน	3
โครงสร้างทางการเมืองการปกครอง	5
บทลงเขปรัฐธรรมนูญ	5
ฝ่ายบริหาร	6
ระบบพรรคการเมืองของอียิปต์	8
ฝ่ายนิติบัญญัติ	12
ฝ่ายตุลาการ	17
ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอียิปต์	18
ความสัมพันธ์ด้านรัฐสภาระหว่างไทยและสาธารณรัฐอียิปต์	21
ภาคผนวก	23
ประวัติประธานาธิบดี	24
ประวัติประธานสภาประชาชน	26
ประวัติประธานสภาที่ปรึกษา	28
สถานที่ตั้งอาคารรัฐสภา	30
รายนามคณะกรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพฯ ไทย-อียิปต์	32
บรรณานุกรม	33
ประวัติผู้เขียน	34

*****

บทนำ : สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

1. ข้อมูลทั่วไปของสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ (The Arab Republic of Egypt) ตั้งอยู่บนมุมสุดทางตะวันออกเฉียงเหนือของทวีปแอฟริกา และบริเวณเหนือคลองสุเอซไปในคาบสมุทรไซนาย มีเนื้อที่ 368,622 ตารางไมล์ หรือ 1,001,450 ตารางกิโลเมตร¹

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ทิศใต้	ติดซูดาน
ทิศตะวันออก	ติดฉนวนกาซ่า ประเทศอิสราเอล อ่าวกาบา และทะเลแดง
ทิศตะวันตก	ติดประเทศลิเบีย

ภูมิประเทศ

อียิปต์เป็นประเทศที่มีพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างทวีปแอฟริกาและทวีปเอเชีย ผ่านตะวันออกเฉียงกลาง ซึ่งถือว่าเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญมาแต่โบราณ หลังจากได้มีการขุดและเปิดใช้คลองสุเอซในปี 1869 เส้นทางเดินเรือผ่านคลองสุเอซถือเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

ลักษณะภูมิประเทศประมาณร้อยละ 92 เป็นทะเลทรายและภูเขา ภูมิอากาศแห้งแล้ง และมีฝนตกน้อย ประมาณ 200 มิลลิเมตรต่อปี แม้อียิปต์จะมีพื้นที่กว้างใหญ่ แต่พื้นที่เพาะปลูกมีเพียงร้อยละ 4 หรือประมาณ 4 หมื่นตารางกิโลเมตร บริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนล์ และริมฝั่งแม่น้ำไนล์ตลอดทั้งสาย

ประชากร

ใน ค.ศ. 2001 อียิปต์มีประชากรประมาณ 69,800,000 คน² ร้อยละ 45 อาศัยอยู่ในเขตเมือง มีเชื้อชาติที่สำคัญ คือ เฟลลาฮิน เบคูอิน และนูเบียน มีอาชีพเป็นชาวนาชาวไร่ ซึ่งเรียกกันตามแบบชาวอียิปต์ว่า “เฟลลาฮิน” (Fellahin)³

¹ http://www.theodora.com/wfb/egypt_geography.html

² <http://www.data.worldpop.org/prjprbdata/wcprbdata.asp?DW=DR&SL=>

³ “สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์”, สารบัญญ่โลกและเงินตรานานาชาติ, ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อค, กรุงเทพฯ, หน้า 120

ภาษา

อียิปต์มีภาษาอารบิกเป็นภาษาราชการ และภาษาต่างประเทศที่ใช้กันอยู่ทั่วไปได้แก่ ภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส

ศาสนา

ประมาณร้อยละ 94 ของประชากรนับถือศาสนาอิสลาม (นิกายสุหนี่) นอกจากนี้ ยังมี ศาสนาคริสต์นิกายคอปติก และอื่นๆ อีก ร้อยละ 6

เมืองที่สำคัญ

เมืองไคโรเป็นเมืองหลวงของประเทศ มีประชากรประมาณ 9,600,000 คน อเล็กซานเดรีย มีประชากรประมาณ 3,584,000 คน

เงินตรา

เงินตราที่ใช้ในประเทศอียิปต์คือเงินสกุลปอนด์อียิปต์ โดย 1 ปอนด์อียิปต์ เท่ากับ 100 เปียสเตอร์ (Piastres)⁴

อัตราแลกเปลี่ยน

1 ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ 3.40 ปอนด์อียิปต์

รายได้ประชาชาติต่อหัวต่อปี

2,900 ดอลลาร์สหรัฐ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

183.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

---

⁴“สาธารณรัฐอียิปต์”, สารบัญญัโลกและเงินตรานานาชาติ, ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อค, กรุงเทพฯ, หน้า 127

การเมืองอียิปต์ : อดีตถึงปัจจุบัน

1. การสร้างประเทศหลังยุคฟาโรห์

หลังจากสิ้นการปกครองระบอบฟาโรห์ (Pharaohs) ซึ่งเป็นระบอบการปกครองดั้งเดิมของอียิปต์ เป็นช่วงที่มหาอำนาจต่างๆ ก็เข้าปกครองอียิปต์ เช่น อัสซีเรีย, บาบิโลน, เปอร์เซีย, เมซิโดเนีย, โรมันและอาหรับ จนกระทั่งตกอยู่ภายใต้อาณาจักรออตโตมาน จนถึงสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงได้สร้างประเทศในรูปแบบอียิปต์ใหม่ (ระหว่างปี 1905-1952) ซึ่งเป็นช่วงสำคัญในประวัติศาสตร์อียิปต์อีกยุคหนึ่ง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโฉมหน้าความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรออตโตมันและอียิปต์ ที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเพื่อนำอียิปต์ไปสู่ความเป็นสมัยใหม่ (Modernization) มีการแบ่งแยกการบริหารงานใหม่ด้วยความร่วมมือจากต่างประเทศ เป็นช่วงที่อียิปต์ขอความช่วยเหลือและข้อเสนอแนะจากกลุ่มประเทศยุโรป โดยเฉพาะฝรั่งเศส เพื่อช่วยเหลือการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การชลประทาน มีการสร้างเขื่อน และพัฒนาการปลูกฝ้ายระยะยาว ซึ่งได้กลายเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของอียิปต์ รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรม เป็นต้น กษัตริย์องค์สุดท้ายที่ปกครองอียิปต์ได้แก่ กษัตริย์ฟารูก (King Farouk) ในช่วงนี้อังกฤษเริ่มเข้ามามีบทบาทมากในการปกครองอียิปต์ ถือเป็นช่วงที่เกิดลัทธิชาตินิยม (Nationalism) เพื่อต่อต้านลัทธิล่าอาณานิคมในอียิปต์

2. การเปลี่ยนแปลงจากระบบกษัตริย์สู่การปกครองโดยคณะทหาร (1951-1952)

คณะนายทหารหนุ่ม Free Officers ภายใต้การนำของ กามัด อับเดล นัสเซอร์ (Gamal Abdel Nasser) ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศจากรัฐบาล กษัตริย์ฟารูก (King Farouk) กษัตริย์ฟารูกจึงจำต้องสละราชบัลลังก์ให้พระราชโอรสเป็นประมุขของประเทศ โดยมีนายพลเนกีฟ (Mohammed Naguib) ผู้นำกองทัพเป็นนายกรัฐมนตรี และได้การตั้งสภาคณะปฏิวัติ (Revolutionary Command Council หรือ R.C.C.) ขึ้น

การปฏิวัติซึ่งนำโดยนัสเซอร์ในคราวนั้นนั้น เป็นการปฏิวัติที่ไม่ได้มีความมุ่งหวังเพื่อจะบริหารและปกครองประเทศ นัสเซอร์มีเป้าหมายเพียงเพื่อขับไล่กษัตริย์และรัฐบาลที่คอร์รัปชัน รวมทั้งขับไล่อังกฤษให้ออกจากอียิปต์และชูดาน พร้อมกับลดยุทธอำนาจของฝ่ายพลเรือน ในวันที่ 18 มิถุนายน 1953 สภาคณะปฏิวัติได้เปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศใหม่ โดยประกาศล้มเลิกระบอบการปกครองแบบราชาธิปไตย และสถาปนาระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐขึ้นแทน

3. การเปลี่ยนแปลงสู่การปกครองระบบประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา

ภายหลังจากสิ้นสุดระบอบการปกครองแบบราชาธิปไตย ได้มีการสถาปนาระบอบการปกครองแบบสาธารณรัฐขึ้น โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข นายพลเนกีฟ (General Muhammed

Naguib) ได้เป็นประธานาธิบดีคนแรกของสาธารณรัฐ รวมทั้งรักษาการตำแหน่งนายกรัฐมนตรีด้วย และ นัสเซอร์ (Nasser) เป็นรองนายกรัฐมนตรี ประวัติศาสตร์ของอียิปต์ในช่วงนี้เป็นช่วงที่เกิดการแย่งชิงและ ผลัดกันขึ้นครองอำนาจระหว่างนัสเซอร์และนายพลเนกีฟ

ในปี 1956 สหรัฐอเมริกาและอังกฤษซึ่งเคยมีบทบาทและอิทธิพลในอียิปต์ ได้ประกาศ ถอนความช่วยเหลือในการสร้างเขื่อนอัสวาน อียิปต์จึงประกาศยึดคลองสุเอซจากอังกฤษและฝรั่งเศสมา เป็นของรัฐ (Nationalization) รวมทั้งยึดเครื่องมือต่างๆ เพื่อนำมาสร้างเขื่อนเอง ในช่วงนี้บรรยากาศความ สัมพันธ์ทางการเมืองของอียิปต์และประเทศตะวันตกจึงตกอยู่ในสภาวะตึงเครียด มีการสู้รบระหว่าง อียิปต์กับอังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งก่อให้เกิดวิกฤติการณ์คลองสุเอซ (Suez Crisis)

หลังจากสหรัฐฯ ถอนความช่วยเหลือในการสร้างเขื่อนอัสวาน สหภาพโซเวียตก็ได้ก้าว เข้ามาในการสนับสนุนทางการเงินแก่อียิปต์แทน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์และสหภาพโซเวียต เป็นไปอย่างแน่นแฟ้นขึ้น ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์และประเทศตะวันตกเสื่อมถอยลงไป ทุกขณะ⁵

4. อียิปต์ภายใต้การปกครองของนัสเซอร์

นโยบายในการปกครองของประธานาธิบดีนัสเซอร์ คือการกำจัดอิทธิพลของจักรวรรดิ นิยมให้ออกจากอียิปต์โดยเฉพาะอังกฤษ เป้าหมายที่สำคัญคือให้อังกฤษถอนกองกำลังทหารในแนว คลองสุเอซออกไป ซึ่งก็ประสบผลสำเร็จ โดยอังกฤษยินยอมถอนกองกำลังออกในเดือนตุลาคม 1954 ซึ่งการดำเนินนโยบายนี้เองทำให้นัสเซอร์ได้รับการยอมรับจากประชาชนมากขึ้น นอกจากนั้น นัสเซอร์ยัง ดำเนินนโยบายทางการทูตเพื่อสร้างศรัทธาให้เหนือนายพลเนกีฟ

ในปี 1955 ประธานาธิบดีนัสเซอร์ได้ดำเนินนโยบายสงครามเย็น (Cold War) เพื่อสร้าง คุลระหว่างสหรัฐอเมริกากับรัสเซีย โดยไม่เข้าร่วมในสนธิสัญญา Baghdad Pact และประกาศนโยบาย เป็นกลางโดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ประธานาธิบดีนัสเซอร์ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 28 กันยายน 1970 รองประธานาธิบดีอันวาร ซาดัต (Anwar Sadat) ได้รักษาการประธานาธิบดีโดยความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและพรรคการเมือง ของอียิปต์ และในวันที่ 17 ตุลาคม 1970 ซาดัตก็ได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีคนต่อมา จนกระทั่งถูก ถอบสังหารเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม ค.ศ. 1981 ในพิธีสวนสนามเพื่อระลึกถึงสงครามปี 1973 หลังจากสิ้น ประธานาธิบดีซาดัตแล้วก็ได้มีการเลือกประธานาธิบดีคนใหม่ ผู้ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีคือ นายฮอสนี มุบารัค ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีจนถึงปัจจุบัน

⁵ นันทนา เตชะวณิช., ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2. ภาควิชาประวัติศาสตร์., คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง.

โครงสร้างทางการเมืองของอียิปต์ในปัจจุบัน

1. รัฐธรรมนูญ (Constitution)

รัฐธรรมนูญของอียิปต์ปัจจุบันได้รับการรับรองโดยการลงประชามติ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 1971 ประกอบด้วย 6 หมวด จำนวน 193 มาตรา ส่วนใหญ่มีรากฐานมาจากรัฐธรรมนูญฉบับปี 1964 ในยุคของสหสาธารณรัฐอาหรับ และล่าสุดได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในปี 1980

สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญปัจจุบันนั้นกำหนดให้

- อียิปต์เป็นสาธารณรัฐอาหรับ ที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และยึดมั่นในศาสนาอิสลาม ชาวอียิปต์ถือว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของประชาชาติอาหรับ ผู้ซึ่งจะช่วยจรรโลงเอกภาพแห่งอาหรับ
- ภาษาประจำชาติคือภาษาอารบิก (Arabic) และมีหลักกฎหมายอิสลามเป็นหลักในด้านกฎหมายของประเทศ อย่างไรก็ตาม อียิปต์ให้สิทธิในการนับถือศาสนาแก่ประชาชน
- การป้องกันประเทศและการสร้างความมั่นคงถือเป็นหน้าที่อันสำคัญของชาติ การปกครองประเทศยึดหลักกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญ ประชาชนมีกฎหมายเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพ
- ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ ประชาชนชาวอียิปต์ทุกคนมีความเท่าเทียมกันในกฎหมาย กฎหมายให้หลักประกันเรื่องเสรีภาพส่วนบุคคลโดยถือว่าเป็นสิทธิตามธรรมชาติ บุคคลจะไม่ถูกจับกุมคุมขังถ้าไม่มีคำสั่งศาล บุคคลย่อมมีสิทธิในเคหะสถาน ประชาชนมีสิทธิในการดำเนินการสาธารณสถานต่างๆ มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพิมพ์ การเขียน มีสิทธิที่จะชุมนุมอย่างสงบภายใต้กฎหมาย มีสิทธิตั้งสมาคม โดยไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐ และประชาชนมีหน้าที่ในการป้องกันประเทศ
- อียิปต์ซึ่งมีสถาบันครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ชายและหญิงมีสิทธิเสมอภาคเท่าเทียมกันในทางการเมืองและสังคมภายใต้ขอบเขตแห่งกฎหมายอิสลาม ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะหางานทำโดยรัฐบาลจะเป็นผู้ประกันการทำงานแก่ประชาชน รวมทั้งให้สวัสดิการทางสังคม การประกันสุขภาพ การประกันสังคม และการประกันการว่างงาน
- ระบบเศรษฐกิจ ถือนโยบายเน้นประสิทธิภาพและความเป็นธรรม รัฐจะเป็นผู้ดูแลมิให้มีการเอาเปรียบแรงงานและลดความแตกต่างระหว่างชนชั้น เอกชนมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของตนเอง การโอนกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินของประชาชนมาเป็นของรัฐจะทำโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายและจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมส่วนรวม

- ด้านการเกษตร รัฐบาลให้การช่วยเหลือประชาชนโดยกฎหมายปฏิรูปที่ดิน
- รัฐเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายสังคมเศรษฐกิจและการพัฒนาวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยมีหน่วยงานรัฐเป็นองค์การทำงานในท้องที่ต่างๆ

2. ฝ่ายบริหาร

2.1 ประธานาธิบดี (President) และการเลือกตั้งประธานาธิบดี

ประธานาธิบดีแห่งอียิปต์ดำรงตำแหน่งเป็นประมุขของรัฐ เป็นผู้ใช้อำนาจทางด้านการบริหาร ประธานาธิบดีได้รับเลือกตั้งโดยรัฐสภาเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมจากชาวอียิปต์โดยกำเนิด ที่มีอายุ 40 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เพื่อให้ประชาชนออกเสียงประชามติ รัฐธรรมนูญระบุให้การเสนอชื่อบุคคลเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของรัฐต้องกระทำในรัฐสภา

บุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าวจะต้องได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนอย่างน้อย 1 ใน 3 ของสมาชิกสภาประชาชน บุคคลที่ได้รับเสียงสนับสนุน 2 ใน 3 ของสมาชิกรัฐสภา⁶ จึงจะเข้ารับการออกเสียงประชามติจากประชาชนได้ หากไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนจากรัฐสภาถึง 2 ใน 3 ดังกล่าวข้างต้น ต้องมีการเสนอชื่อใหม่หลังจากครั้งแรกเป็นเวลาสองวัน กรณีนี้ถ้าผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนเกินครึ่งหนึ่งของสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดก็สามารถเข้ารับการออกเสียงประชามติจากประชาชนได้

ผู้ที่เข้าแข่งขันจะต้องได้รับคะแนนเสียงสูงสุดอย่างเด็ดขาดในการออกเสียงประชามติจากประชาชน หากผู้ได้รับการเสนอชื่อไม่ได้รับคะแนนเสียงประชามติตามเกณฑ์ที่กล่าวมานี้รัฐสภาจะต้องเสนอชื่อบุคคลอื่นเข้ารับการพิจารณาโดยวิธีการเช่นเดียวกัน ประธานาธิบดีมีวาระอยู่ในตำแหน่ง 6 ปี นับตั้งแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติของประชาชน ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1980 มาตรา 77 มีการแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องที่ว่าประธานาธิบดีสามารถได้รับการเลือกตั้งอีกได้

การเลือกประธานาธิบดีแต่ละครั้งนั้น จะต้องกระทำหกสิบวันก่อนที่ประธานาธิบดีคนเก่าจะสิ้นสุดอายุการดำรงตำแหน่ง

ในกรณีที่ประธานาธิบดีไม่สามารถบริหารประเทศได้ชั่วคราว ประธานาธิบดีอาจมอบหมายภารกิจให้กับรองประธานาธิบดีปฏิบัติภารกิจแทนได้

ในกรณีการลาออกของประธานาธิบดี ประธานาธิบดีจะต้องยื่นใบลาออกต่อสภาประชาชน ในกรณีที่ตำแหน่งประธานาธิบดีว่างลง หรือประธานาธิบดีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถาวร ให้ถือว่าประธานสภาประชาชนเป็นประธานาธิบดีของประเทศชั่วคราว

⁶http://www.presidency.gov.eg/html/political_system.html

การแจ้งข้อหาบทกฏหรือกระทำความผิดร้ายแรงทางอาญา สามารถกระทำได้โดยการยื่นเรื่องโดยใช้เสียงของสมาชิกสภาประชาชนเพื่อทำการถอดถอนประธานาธิบดี อย่างไรก็ตาม การถอดถอนจะกระทำได้อาจต้องมีเสียงสนับสนุนจากสภาประชาชน 2 ใน 3 ของสมาชิกสภาประชาชนทั้งหมด

ประธานาธิบดีจะต้องหยุดทำหน้าที่บริหารประเทศในกรณีที่มิคำสั่งให้มีการพิจารณาถอดถอน รองประธานาธิบดีจะทำหน้าที่ประธานาธิบดีชั่วคราว จนกระทั่งถึงกระบวนการตัดสินกรณีการถอดถอนประธานาธิบดี ประธานาธิบดีจะได้รับการไต่สวนโดยคณะตุลาการพิเศษที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมาย กฎหมายจะกำหนดวิธีการพิจารณาคดีความและกำหนดบทลงโทษ ในกรณีที่มิคำพิพากษาว่าประธานาธิบดีมีความผิดจริง ประธานาธิบดีก็ต้องพ้นจากตำแหน่ง

อำนาจหน้าที่ประธานาธิบดี

ตามรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1980 ประธานาธิบดีพร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหารของรัฐ รวมทั้งควบคุมดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายนั้นๆ

ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดแห่งกองทัพของรัฐ มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนข้าราชการพลเรือน ทหาร คณะทูตด้วยวิธีที่กำหนดโดยกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ที่จะให้การรับรองแก่ทูตานุทูตต่างประเทศ

รายนามประธานาธิบดีแห่งอียิปต์

1. ประธานาธิบดี เนกีฟ (General Muhammad Naguib)
(ค.ศ. 1953-1954)
2. ประธานาธิบดี นัสเซอร์ (Gamal Abdel Nasser)
(ค.ศ. 1954-1970)
3. ประธานาธิบดี อัลวา ซาดัต (Muhammad Anwar Sadat)
(ค.ศ. 1970-1981)
4. ประธานาธิบดี มุบารัค (Muhammad Hosni Mubarak)
(ค.ศ. 1981-ปัจจุบัน)

2.2 คณะรัฐมนตรี (Cabinet)

คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรฝ่ายบริหารของรัฐ คณะรัฐมนตรีประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี โดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีจะต้องเป็นชาวอียิปต์ มีอายุตั้งแต่ 35 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป คณะรัฐมนตรีมีอำนาจในการบริหารราชการตามนโยบายทั่วไปตามกฎหมายและกฤษฎีกาของรัฐ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดองค์กรและบริหารงานด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับระบบ

ตั้งคม ควบคุมดูแลการบริหารราชการกระทรวง ทบวง กรม และองค์การปกครอง ท้องถิ่นต่างๆ โดยการบริหารงานนั้น คณะรัฐมนตรีจะต้องบริหารงานภายใต้ความรับผิดชอบต่อรัฐสภาหรือสภาประชาชน

นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมีความรับผิดชอบต่อสภาประชาชน แต่ไม่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสภาที่ปรึกษา

คณะรัฐมนตรีจะมีอำนาจในการบริหารราชการที่เกี่ยวกับ

1. การวางนโยบายทั่วไปของรัฐร่วมกับประธานาธิบดี และติดตามผลการดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

2. การสั่งการ ประสานงาน และติดตามผลการดำเนินงานของรัฐมนตรี

3. การเตรียมจัดทำร่างกฎหมายและร่างพระราชกฤษฎีกา

4. เตรียมจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน

5. เตรียมจัดทำร่างแผนการบริหารประเทศโดยรวม

6. การทำสัญญาและอนุมัติการกู้เงินให้เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญ

รัฐมนตรีจะเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการบริหารราชการประเทศภายในกระทรวงที่ตนเองได้รับมอบหมาย และจะบริหารงานตามนโยบายของกระทรวงที่ได้วางไว้ภายในขอบเขตที่ได้กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ และในระหว่างการบริหารราชการในตำแหน่ง รัฐมนตรีไม่สามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับทางการเงิน อุตสาหกรรม หรืออาชีพอิสระใดๆ ไม่สามารถซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์ใดๆ ของรัฐ หรือขายหรือให้เช่าหรือแลกเปลี่ยนทรัพย์สินใดๆ ของตนกับทรัพย์สินของรัฐได้

ระบบพรรคการเมืองของอียิปต์

ก่อนปี 1976 อียิปต์มีการปกครองในระบบพรรคเดียว คือพรรค Arab Socialist Union (A.S.U.) ซึ่งเดิมก็คือองค์การทางการเมืองของรัฐ จัดตั้งโดยสมาพันธ์ผู้ใช้แรงงานชาวอียิปต์ ชื่อดั้งเดิมคือ National Union เมื่อปี 1957 ในยุคของนัสเซอร์ ซึ่งเป็นตัวแทนของพลังแนวร่วมของประชาชน ประกอบด้วยชาวนาชนชั้นแรงงาน ทหาร ปัญญาชน และนายทุนต่างๆ และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นพรรค Arab Socialist Union ในปี 1961 และมีประธานพรรคคือ อันวาร์ ซาดัต (Anwar Sadat) เลขาธิการพรรค ได้แก่ अबดุล โมซิน अबดุลเนอร์ (Abdul Mohsin, Abdul-Nur) การดำเนินงานของพรรคการเมืองนี้ ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารชั้นสูงของพรรคมีจำนวน 10 คน คณะกรรมการกลางพรรคมี 230 คน โดยเลือกจากที่ประชุมพรรค Arab Socialist Union จำนวน 200 คน ส่วนอีก 30 คน ประธานพรรคแต่งตั้ง โดยมีผู้แทนอย่างน้อยจากตำรวจ 2 คน นักศึกษา 2 คน และนายทหารจากกองทัพ 4 คน และมีองค์การตัวแทนของพรรค Arab Socialist Union เรียกว่า National Congress ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 1,700 คน

ในปลายเดือนพฤษภาคม 1975 ประธานาธิบดีซาดัต ได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างของพรรค Arab Socialist Union ใหม่ จำนวน 30 คน และในเดือนสิงหาคม 1975 ประธานาธิบดีซาดัตได้ประกาศจะให้มีการตั้งคณะกรรมการฝ่ายสตรีและเยาวชนขึ้นในพรรค Arab

Socialist Union พรรคการเมืองนี้จึงเป็นพรรคการเมืองเดียวที่ปกครองอียิปต์มาตลอดระยะเริ่มแรก และได้ส่งสมาชิกพรรคเข้าแข่งขันเพื่อรับเลือกตั้งในการสมัครเป็นสมาชิกรัฐสภาด้วย ภายใต้ระบบพรรคการเมืองพรรคเดียวนี้ได้เป็นฐานอำนาจทางการเมืองให้กับประธานาธิบดีชาติัด ที่ช่วยสร้างเสถียรภาพทางการเมืองให้กับรัฐบาลอย่างมาก

ต่อมาในปี 1976 ประธานาธิบดีชาติัดได้เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาพรรคการเมืองใหม่ โดยการเปลี่ยนโครงสร้างให้พรรค Arab Socialist Union ทำหน้าที่คล้ายเป็นองค์การทางการเมืองที่จะดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมืองต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้น และในปีนี้อีกก็ได้มีการจัดตั้งพรรคการเมืองต่างๆ ในสภาพประชาชน ส่วนพรรค Arab Socialist Union ก็ค่อยสลายตัวไป โดยในเดือนกรกฎาคม 1978 ประธานาธิบดีชาติัดได้ประกาศจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ ชื่อพรรค National Democratic Party

ปัจจุบันอียิปต์มีพรรคการเมือง 13 พรรคที่สำคัญ ดังมีรายชื่อดังนี้⁷

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	ปีที่ก่อตั้ง	วัตถุประสงค์ทางการเมือง
1.	National Democratic Party (NDP)	1978	<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งเน้นเรื่องสวัสดิการแก่ประชาชน - มุ่งเน้นการรักษาค่านิยมด้านศาสนา, ขนบธรรมเนียมประเพณี - สนับสนุนระบอบการปกครองในระบอบและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ - การพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเป็นสิ่งจำเป็นของความเจริญก้าวหน้าของประเทศ
2.	The Nationalist Unionist Party	1977	<ul style="list-style-type: none"> - มุ่งเน้นลัทธิชาตินิยม เคารพในหลักเสรีภาพ ประชาธิปไตย เคารพต่อการเมืองของศาสนาต่างๆ - มุ่งเน้นหลักการอาหรับและต่อสู้เพื่อดินแดนปาเลสไตน์ - เป็นอิสระจากการแทรกแซงหรือการแสวงหาผลประโยชน์จากภายนอก

⁷ <http://www.sis.gov.eg/public/yearbook/YEARBOOK/CH03SC07.HTM>

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	ปีที่ก่อตั้ง	วัตถุประสงค์ทางการเมือง
3.	Socialist Liberal	1977	<ul style="list-style-type: none"> - ยึดติดกับภาคสาธารณรัฐ และส่งเสริมการเรียกร้องสิทธิของชนชั้นแรงงาน - ปราศจากการถูกกดขี่เนื่องจากหัวหน้าพรรคไม่ได้ถูกแต่งตั้งโดยรัฐบาล
4.	Socialist Labour Party	1978 และยุติบทบาททางการเมืองชั่วคราว แต่ได้กลับมาดำเนินการทางการเมืองต่อในปี 1983	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน - มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติ สวัสดิการสังคมและความปลอดภัย - มุ่งเน้นการส่งเสริมบริการเพื่อประชาชน - สนับสนุนระบบพรรคการเมืองหลายพรรค
5.	New Wafq Party	1983	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบพรรคการเมืองหลายพรรค - มุ่งเน้นการเคารพในสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพของสาธารณชน - มุ่งเน้นให้เกิดความยุติธรรมในสังคม - เป็นพรรคที่บุกเบิกการส่งเสริมบทบาทของอียิปต์ในโลกอาหรับ อิสลาม และในทวีปแอฟริกา
6.	Ummah	1983	มุ่งเน้นการเป็นก้าวไปสู่การใช้หลักการของศาสนาอิสลามเพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้งต่างๆ

ลำดับที่	ชื่อพรรคการเมือง	ปีที่ก่อตั้ง	วัตถุประสงค์ทางการเมือง
7.	Socialist	1985	- ส่งเสริมการดำเนินการทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย - ส่งเสริมการมีเสรีภาพในการแสดงออก - ส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติบนหลักของมิตรภาพและความสมานฉันท์
8.	The Egyptian Greens	1990	- ปกป้องระบบนิเวศน์วิทยา - ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า - ส่งเสริมให้ใช้วิทยาศาสตร์และวิชาการในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
9.	Social Justice	1993	- มุ่งส่งเสริมความยุติธรรมและสิทธิอันชอบธรรมของคนในสังคม
10.	The Democratic Union	1990	- ปกป้องสิทธิทางการเมืองและสิทธิส่วนบุคคล - มุ่งเน้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจในระดับกว้าง - ส่งเสริมการมีนโยบายต่างประเทศที่เข้มแข็ง เพื่อจะรักษาสันติภาพและเกียรติภูมิของประเทศ
11.	The Nasserit Democratic Arab	1992	- มุ่งส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนทางสังคมเพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้า
12.	Miser El-Fatal	1990	- ไม่มีกิจกรรมทางการเมือง
13.	The Democratic People	1992	- ไม่มีกิจกรรมทางการเมือง
14.	El-Takaful (Solidarity)	1995	- ปรัชญาทางการเมืองมุ่งส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมอาหาร เครื่องแต่งกาย ที่อยู่อาศัยให้คนที่มีความยากจน โดยการเก็บภาษีผู้มีฐานะร่ำรวย และไม่เก็บภาษีจากคนยากจนหรือชนชั้นแรงงาน

3. ฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislative)

3.1 สภาประชาชน (People's Assembly)

สภาประชาชนเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติของรัฐ ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้ง โดยวิธีการลงคะแนนเสียงลับจากการเลือกตั้งทั่วไป นอกจากนี้ประธานาธิบดีอาจตั้งสมาชิกสภาประชาชนได้ไม่เกิน 10 คน ผู้ที่เป็นสมาชิกสภาประชาชนนั้นจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง สภาประชาชนประกอบด้วยสมาชิก 454 คน มาจากการเลือกตั้ง 444 คน และประธานาธิบดีแต่งตั้ง 10 คน มีวาระ 5 ปี นับจากวันเรียกประชุมครั้งแรก โดยมีองค์ประกอบจากบุคคลสาขาอาชีพต่างๆ

วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาประชาชนคือ 5 ปี นับแต่วันเปิดประชุมครั้งแรก การเลือกตั้งสมาชิกสภาประชาชนชุดต่อไปจะต้องกระทำภายในสิบวันก่อนที่สมาชิกสภาประชาชนชุดเก่าจะครบวาระ หากมีสมาชิกคนใดว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระ จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งซ่อมขึ้นภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่สภาได้ทราบถึงตำแหน่งที่ว่างนั้น สมาชิกสภาที่ได้รับการเลือกตั้งซ่อมอยู่ในตำแหน่งตามที่อยู่สมาชิกภาพของผู้ที่ตนแทน

ประธานาธิบดีเป็นผู้เรียกประชุมและปิดประชุมสภาประชาชน การประชุมให้กระทำในกรุงไคโร และในต้นสมัยประชุมสามัญของสภาประชาชนนั้น ประธานาธิบดีจะต้องแถลงนโยบายทั่วไปของรัฐแก่ที่ประชุม

กฎหมายใดๆ จะประกาศใช้ไม่ได้ถ้าหากสภาประชาชนยังไม่ได้ให้สัตยาบัน นอกจากนี้ สภาประชาชนยังเป็นฝ่ายควบคุมการบริหารงานของคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาประชาชนทุกคนทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะสอบถามไปยังนายกรัฐมนตรี หรือตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในสภาเกี่ยวกับปัญหางานที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นๆ ได้ สภาประชาชนทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ในกรณีที่สภาประชาชนลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีจะต้องยื่นใบลาออกทั้งคณะต่อประธานาธิบดี และกรณีถ้าสภาประชาชนลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล รัฐมนตรีผู้นั้นจะต้องยื่นใบลาออกเช่นเดียวกัน

สำหรับกรณีสภาประชาชนลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี จะมีการเสนอเรื่องไปให้ประธานาธิบดี ถ้าประธานาธิบดีไม่เห็นด้วยแต่สภาประชาชนยังคงยืนยันก็จะต้องมีการเสนอให้ประชาชนลงประชามติ ถ้าประชาชนสนับสนุนตามที่ประธานาธิบดีเสนอ ประธานสภาประชาชนต้องลาออก ถ้าประชาชนสนับสนุนรัฐสภา ประธานาธิบดีต้องขอรับการลาออกของรัฐบาล

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 136 กำหนดให้ประธานาธิบดีมีอำนาจในการยุบสภาประชาชนได้เฉพาะกรณีจำเป็นและต้องมีการลงประชามติ ในกรณีดังกล่าวประธานาธิบดีจะตัดสินใจสิ้นสุดวาระการประชุม และจัดให้มีการลงประชามติภายใน 30 วัน หากเสียงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการยุบสภาประชาชน ประธานาธิบดีก็สามารถประกาศยุบสภาประชาชนได้ เมื่อมีการยุบสภาประชาชนแล้วจะต้อง

ให้มีการเลือกตั้งใหม่เป็นการทั่วไปในระยะเวลาไม่เกิน 60 วัน นับตั้งแต่วันประกาศผลประชามติ และจะต้องเรียกประชุมสภาประชาชนใหม่ภายใน 10 วัน นับแต่วันเลือกตั้งเสร็จ

ในกฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาประชาชน โดยระบุว่าต้องปฏิบัติหน้าที่ให้สมกับที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาโดยประชามติ มีอำนาจหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับด้านต่างๆ อาทิ นโยบายทั่วไปของรัฐ แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การใช้จ่ายงบประมาณทั่วไปของประเทศ และยังคงควบคุมการทำงานของหน่วยงานเฉพาะที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

พนักงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจอาจจะเสนอชื่อตนเองเพื่อสมัครเป็นสมาชิกสภาประชาชนได้ โดยสมาชิกสภาประชาชนจะต้องอุทิสตนในการทำหน้าที่สมาชิกสภาประชาชนอย่างเต็มกำลัง และอาชีพก่อนที่จะได้รับการเลือกตั้งเข้าไปเป็นสมาชิกสภาประชาชนจะต้องได้รับการสงวนไว้ให้ซึ่งเป็นไปโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา 93) ระบุว่าสภาประชาชนมีอำนาจในการพิจารณาความสมบูรณ์ด้านสมาชิกภาพของสมาชิกสภา โดยมี“ศาลพิเคราะห์ถอดถอน” (Court of Cessation) ทำการตรวจสอบความถูกต้องในด้านคุณสมบัติของสมาชิกที่ได้ลงสมัครเข้ารับเลือกตั้งโดยประชามติ และจะต้องเสนอต่อสภาประชาชน หลังจากที่ประธานสภาประชาชนเสนอรายชื่อไปยังศาลพิเคราะห์ถอดถอน ภายใน 15 วัน นับจากวันที่สภาประชาชนได้รับการแจ้งชื่อ และผลการตรวจสอบของศาลพิเคราะห์ถอดถอนจะต้องแล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับจากวันที่ผลการแข่งขันการเลือกตั้งได้ส่งมาที่ศาลพิเคราะห์ถอดถอน

ผลการตรวจสอบและการตัดสินที่ยื่นโดยศาลพิเคราะห์ถอดถอนจะต้องเสนอให้สภาประชาชนทำการพิจารณาความถูกต้องของการแข่งขันการเลือกตั้งภายใน 60 วัน นับจากวันที่มีการพิจารณาผลการตรวจสอบของสภาประชาชน สมาชิกภาพจะมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ขึ้นอยู่กับเสียง 2 ใน 3 ของสภาประชาชน

หากตำแหน่งของสมาชิกสภาประชาชนว่างลงก่อนที่จะหมดวาระ จะต้องมีการเลือกตั้งซ่อม หรือแต่งตั้งบุคคลมาดำรงตำแหน่งสมาชิกใหม่ตามตำแหน่งที่ว่างลงภายใน 60 วัน นับจากวันที่ได้แจ้งในสภาประชาชนเรื่องตำแหน่งที่ว่างลง วาระการทำงานของสภาประชาชนที่เข้ารับตำแหน่งใหม่แทนตำแหน่งเดิมที่ว่างลง จะมีอายุเท่ากับวาระการทำงานเดิมของสมาชิกสภาประชาชนคนเก่า

สมาชิกสภาประชาชนไม่สามารถดำเนินการทำงานหรือความคิดเห็นของสภาประชาชนที่ออกมาในรูปแบบของการทำงานในนามสภาประชาชนหรือคณะกรรมการสามัญประจำสภาประชาชน

ประธานาธิบดีจะเรียกประชุมสภาประชาชนสมัยสามัญประจำปีก่อนวันพฤหัสบดีที่ 2 ของเดือนพฤศจิกายน หากประธานาธิบดีไม่เรียกประชุม สภาประชาชนมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเรื่องการเรียกประชุมได้ ตามกำหนดวันดังกล่าว และสมัยประชุมสามัญก็ต้องเปิดดำเนินการต่อไปอย่างน้อย 7 เดือน โดยประธานาธิบดีจะประกาศปิดสมัยประชุมสามัญได้หลังจากสภาประชาชนให้ความเห็นชอบในงบประมาณรายจ่ายทั่วไปของรัฐบาล

ประธานาธิบดีสามารถเรียกประชุมสมัยวิสามัญได้ในกรณีที่จำเป็น หรือได้รับการร้องขอจากเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกสภาประชาชน

สภาประชาชนจะมีการเลือกตั้งตำแหน่งประธานสภาประชาชน 1 ตำแหน่ง และรองประธานสภาประชาชน 2 ตำแหน่ง ในการประชุมนัดแรกของสมัยสามัญประจำปี ซึ่งหากมีตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดว่างลง สภาประชาชนจะต้องทำการเลือกตั้งซ่อม โดยวาระการดำรงตำแหน่งของบุคคลที่เข้ารับตำแหน่งใหม่จะมีวาระเท่ากับวาระเดิมของตำแหน่งเดิมที่ว่างลง

ประธานาธิบดีและสมาชิกสภาประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเสนอกฎหมาย

ร่างกฎหมายทุกฉบับจะถูกอ้างอิงถึงคณะกรรมการคณะใดคณะหนึ่งของสภาประชาชน ซึ่งจะทำหน้าที่ศึกษาและเสนอรายงานผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎหมายนั้นๆ ส่วนร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาประชาชนจะไม่ถูกกล่าวอ้างอิงถึงคณะกรรมการต่างๆ เหล่านี้ แต่จะถูกอ้างอิงถึงคณะกรรมการกิจการพิเศษในครั้งแรก ซึ่งจะทำการศึกษาและให้ความเห็นในการพิจารณาที่เหมาะสมโดยสภาประชาชน หลังจากทีสภาประชาชนรับเข้าพิจารณา

ร่างกฎหมายทุกฉบับที่เสนอโดยสมาชิกสภาประชาชนซึ่งสภาประชาชนไม่รับไว้พิจารณา ไม่สามารถเสนอเข้ามาใหม่ในช่วงสมัยประชุมเดียวกัน

ประธานาธิบดีมีสิทธิในการตรากฎหมายหรือคัดค้านร่างกฎหมายใดๆ หากประธานาธิบดีคัดค้านร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบของสภาประชาชนแล้ว ร่างกฎหมายนั้นจะต้องถูกนำกลับเข้ามาพิจารณาในสภาประชาชนใหม่ ภายใน 30 วัน หากร่างกฎหมายไม่ถูกนำกลับเข้ามาในสภาประชาชนภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าร่างกฎหมายนั้นผ่านการพิจารณาแล้วและสามารถตราเป็นกฎหมายได้ และหากร่างกฎหมายดังกล่าวถูกนำกลับเข้ามาพิจารณาใหม่ในสภาประชาชนทันช่วงเวลาที่กำหนด และได้มีการให้ความเห็นชอบอีกครั้งด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของสมาชิกทั้งหมด ให้ถือว่าร่างกฎหมายนั้นผ่านการพิจารณาแล้วและสามารถตราเป็นกฎหมายได้

สภาประชาชนยังมีหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบต่อนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ แผนการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน และยังมีอำนาจในการควบคุมการทำงานขององค์กรอิสระซึ่งถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

ร่างกฎหมายงบประมาณรายจ่ายของรัฐจะต้องมีการเสนอในสภาประชาชนอย่างน้อย 2 เดือนก่อนที่จะเริ่มต้นปีงบประมาณ และร่างกฎหมายงบประมาณดังกล่าวจะไม่สามารถเกิดผลได้หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาประชาชน และร่างกฎหมายงบประมาณดังกล่าวนี้จะต้องมีการแยกพิจารณาและให้มีการลงมติเป็นหมวดๆ จึงจะตราเป็นกฎหมายได้

สภาประชาชนไม่สามารถทำการแก้ไขร่างกฎหมายงบประมาณได้ เว้นแต่ได้รับการความเห็นชอบจากรัฐบาล กฎหมายงบประมาณฉบับใหม่ซึ่งได้รับการอนุมัติจะไม่สามารถประกาศใช้ได้ก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่ กฎหมายงบประมาณฉบับเก่าจะมีผลบังคับใช้ตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

บัญชีการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐจะต้องเสนอต่อสภาประชาชนภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับจากวันสิ้นสุดปีงบประมาณ และบัญชีการใช้จ่ายดังกล่าวในแต่ละหมวดจะต้องมีการพิจารณาและลงมติแยกเป็นหมวดๆ รายงานประจำปีของสำนักงานงบประมาณแผ่นดินและองค์กรผู้สังเกตการณ์จะต้องเสนอต่อสภาประชาชนด้วย สภาประชาชนมีสิทธิที่จะขอข้อมูลหรือรายงานที่เกี่ยวข้องจากสำนักงานงบประมาณได้

สมาชิกสภาประชาชนทุกคนมีสิทธิในการตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีหรือผู้แทนรัฐมนตรี เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล ซึ่งนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนและรัฐมนตรีหรือคณะทำงานก็ต้องตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภาประชาชน สมาชิกสภาประชาชนอาจจะถอนกระทู้ถามเมื่อใดก็ได้ แต่กระทู้เดิมนั้นไม่สามารถเปลี่ยนเป็นกระทู้ด่วนได้

สมาชิกสภาประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ด่วนถามนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีหรือผู้แทนรัฐมนตรี เกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล การอภิปรายนี้จะต้องมีขึ้นหลังจากที่มีการเสนอกระทู้ด่วนนั้นภายใน 7 วันเว้นแต่กรณีที่สภาประชาชนเห็นว่ามีความเร่งด่วนและได้รับความยินยอมจากรัฐบาล

สภาประชาชนขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีคนใดๆ ได้ การยื่นญัตติไม่ไว้วางใจจะต้องทำหลังจากที่มีการตั้งกระทู้ถามด่วน และจะต้องเป็นการยื่นญัตติจะต้องเสนอโดยสมาชิกสภาประชาชนไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของสมาชิกสภาประชาชนทั้งหมด โดยสภาประชาชนจะยังไม่เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจจนกว่าจะ 3 วันหลังจากที่ได้มีการยื่นญัตติขอเปิดอภิปราย การมีมติไม่ไว้วางใจจะต้องประกาศออกมาในนามของเสียงส่วนใหญ่ของสภาประชาชน

ในกรณีที่สภาประชาชนมีมติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ สภาประชาชนจะต้องทำรายงานถึงประธานาธิบดีที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุของประเด็นปัญหา ข้อสรุป รวมถึงเหตุผลเบื้องหลัง ประธานาธิบดีอาจจะส่งรายงานกลับไปยังสภาประชาชนภายใน 10 วัน หากสภาประชาชนยังลงมติยืนยันที่จะให้มีการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ประธานาธิบดีอาจจะให้มีการทำประชาพิจารณ์ ซึ่งการทำประชาพิจารณ์นี้จะต้องจัดทำขึ้นภายใน 30 วันนับจากวันที่สภาประชาชนเห็นชอบให้เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

3.2 สภาที่ปรึกษา (Shoura Council)

สภาที่ปรึกษาประกอบด้วยสมาชิก 285 คน ประชาชนเป็นผู้เลือกจำนวน 2 ใน 3 (190 คน) และประธานาธิบดีแต่งตั้งจากบุคคลสาขาอาชีพต่าง ๆ อีก จำนวน 1 ใน 3 (95 คน) มีวาระสมาชิกภาพ 3 ปี

การเลือกตั้งสมาชิกสภาที่ปรึกษาจะถูกกำหนดโดยกฎหมายรัฐธรรมนูญว่า ผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมอาจจะมาจากการเลือกตั้ง หรือได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี ซึ่งผู้สมัครต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ เป็นบุคคลสัญชาติอิหรีย์ปด์และมีบิดาเป็นชาวอิหรีย์ปด์ มีอายุนับถึงวันเลือกตั้งหรือวันที่ได้

รับการเสนอชื่อไม่ต่ำกว่า 35 ปี และต้องผ่านการเกณฑ์ทหารแล้ว หรือมีเอกสารแสดงการได้รับการยกเว้นการเกณฑ์ทหารมาแสดง

สมาชิกสภาที่ปรึกษาจะมีวาระการทำงาน 6 ปี อย่างไรก็ตาม ภายหลังจาก 3 ปีครึ่ง จำนวนสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งและการแต่งตั้งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ จนกว่าจะมีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งอีกครั้งหนึ่ง สมาชิกที่ครบวาระในการทำงานสามารถแล้วจะได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เข้ามาดำรงตำแหน่งได้อีก สมาชิกสภาประชาชนและสมาชิกสภาที่ปรึกษาไม่สามารถดำรงตำแหน่งในเวลาเดียวกันได้

สภาที่ปรึกษาจะต้องเลือกตั้งประธานสภาที่ปรึกษา 1 ตำแหน่ง และรองประธานสภาที่ปรึกษา 2 ตำแหน่งในการประชุมสมัยสามัญประจำปีครั้งแรก และหากมีตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใดว่างลง ให้มีการเลือกตั้งซ่อมแทนตำแหน่งที่ว่างนั้น และให้มีวาระการทำงานของผู้ที่ได้รับเลือกเข้ามาใหม่เท่ากับวาระการทำงานของตำแหน่งเดิม

อำนาจหน้าที่ของสภาที่ปรึกษาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของอียิปต์มาตรา 194 และมาตรา 195⁸ คือในการศึกษาและเสนอในเรื่องที่เห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นเกี่ยวข้องกับการปกป้องรักษาหลักการสำคัญของเหตุการณ์การปฏิวัติ เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 1952 และการปฏิวัติเมื่อวันที่ 15 เมษายน 1971 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้อียิปต์มีเอกภาพที่เข้มแข็ง เพื่อปกป้องรักษาสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของปวงชน ซึ่งถือเป็นค่านิยมที่สำคัญสูงสุดในสังคมที่ระบุนิวในรัฐธรรมนูญ

สภาที่ปรึกษา (Shoura Council) จะเป็นที่ปรึกษาให้กับฝ่ายบริหารในประเด็นดังต่อไปนี้⁹

1. ข้อเสนอเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ
2. ร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
3. ร่างแผนการทั่วไปเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ
4. สนธิสัญญาสันติภาพ (Peace Treaty) พันธมิตร และสนธิสัญญาทุกฉบับที่ส่งผลต่อ

อำนาจอธิปไตยบนดินแดนอาณาเขตของรัฐ

5. ร่างกฎหมายใดๆ ที่เสนอโดยประธานาธิบดี และได้กล่าวอ้างถึงหรือเกี่ยวข้องกับ

สภาที่ปรึกษา

6. สาระสำคัญใดๆ ที่เสนอโดยประธานาธิบดี และได้พาดพิงหรือเกี่ยวข้องกับสภาที่ปรึกษา ซึ่งอาจจะหมายถึงนโยบายต่างๆ ไปของรัฐ หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับอาหรับหรือกิจการด้านการต่างประเทศ

7. สภาที่ปรึกษาจะต้องเสนอความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ข้างต้นต่อประธานาธิบดี

และสภาประชาชนด้วย

⁸ <http://www.sis.gov.eg/online/shura/sh1.htm>

⁹ <http://www.newafrica.com/egypt/constitutional.asp>

ที่ผ่านมาสภาที่ปรึกษาได้มีข้อเสนอแนะที่สำคัญต่อการบริหารราชการของประธานาธิบดี ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญหลายฉบับ รวมไปถึงร่างกฎหมายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีเองก็ได้มีบทบาทในการเสนอแนะให้สภาที่ปรึกษาได้ทำการพิจารณาเกี่ยวกับ G.A.T การศึกษาขั้นพื้นฐานและสื่อมวลชน เป็นต้น

รัฐธรรมนูญได้ให้หลักประกันแก่สภาที่ปรึกษาและสมาชิกสภาที่ปรึกษา¹⁰ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ของตนได้ ดังต่อไปนี้

1. สภาที่ปรึกษาไม่สามารถสิ้นสุดลงหากปราศจากการตัดสินใจของประธานาธิบดี และในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เมื่อมีการตัดสินใจสิ้นสุดสภาพของสภาที่ปรึกษา จะต้องกำหนดวิธีการสำหรับการเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน และจะมีการเรียกประชุมสภาที่ปรึกษาภายใน 10 วันหลังจากการประกาศผลเลือกตั้ง
2. สมาชิกของสภาที่ปรึกษาจะได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครอง ในกรณีความผิดทางอาญา หากไม่ได้รับความยินยอมจากประธานสภาที่ปรึกษา หรือจากสภาที่ปรึกษานั้น ไม่สามารถดำเนินการเอาผิดกับสมาชิกได้

ลักษณะร่วมในการทำงานของสภาทั้งสอง

รัฐธรรมนูญอียิปต์ (มาตรา 129) ได้กำหนดไว้ว่า สมาชิกสภาประชาชนและสมาชิกสภาที่ปรึกษาอย่างน้อยสภาละ 20 คน สามารถร้องขอให้เปิดอภิปรายในประเด็นที่ขัดแย้งเกี่ยวกับนโยบายการทำงานของรัฐบาลเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

รัฐธรรมนูญอียิปต์ (มาตรา 130) ยังได้สนับสนุนในเรื่องของการเปิดกว้างทางความคิดและการแสดงออก ดังที่ได้ระบุให้สมาชิกสภาประชาชนและสมาชิกสภาที่ปรึกษาสามารถจะแสดงความเคลื่อนไหว ที่จะผลักดันประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชนไปยังนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วย หรือคณะรัฐมนตรีก็ได้

4. ฝ่ายตุลาการ (Judicial)

รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ผู้พิพากษาอยู่ในฐานะเป็นอิสระ และการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีต่างๆ ผู้พิพากษาจะไม่อยู่ใต้อาณัติผู้ใด ซึ่งเป็นการประกันความเป็นอิสระของอำนาจตุลาการ

¹⁰ <http://www.sis.gov.eg/online/shoura/sh2.htm>

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

ด้านการเมือง

ประเทศไทยและสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2497 (ค.ศ. 1954) โดยอียิปต์เป็นประเทศแรกในกลุ่มอาหรับที่ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตด้วย ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ที่ราบรื่นและต่างสนับสนุนกันในเวทีระหว่างประเทศเรื่อยมา ไม่มีปัญหาทางการเมืองระหว่างกัน และได้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันเป็นประจำในหลายระดับทั้งจากรัฐสภา รัฐบาล ภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชนและประชาชนของทั้งสองประเทศ

การแลกเปลี่ยนการเยือน

- สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์อย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนธันวาคม 2531
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ อย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนมกราคม 2533 และเดือนมกราคม 2536
- พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี เยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมีนาคม 2530
- จุฬาราชมนตรีเดินทางเยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์เพื่อเข้าร่วมประชุมศาสนาอิสลาม ปี 2542
- ประธานคณะกรรมการต่างประเทศ วุฒิสภา เยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ปี 2544

ด้านเศรษฐกิจ

มูลค่าการค้าไทย – อียิปต์ อยู่ในระดับปานกลาง ในปี 2543 มูลค่าการค้ารวม 153.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มูลค่าสินค้าออก 140.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นำเข้า 13.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้เปรียบดุลการค้า 127.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับ ปี 2544 ตั้งแต่เดือน มกราคม – กันยายน มูลค่าการค้าไทย-อียิปต์ รวม 111 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มูลค่าสินค้าออก 103.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นำเข้า 7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยได้เปรียบดุลการค้า 96.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าที่ไทยส่งออกไปอียิปต์

สินค้าที่สำคัญได้แก่ ปูนซีเมนต์ อาหารทะเลกระป๋อง เสื้อผ้าสำเร็จรูป ไบยาสูบ ตู้เย็น

คู่แข่งแข็งและส่วนประกอบ (สำหรับเสื้อผ้าสำเร็จรูป อียิปต์ระบุให้เป็นสินค้าห้ามเข้า แต่ก็มี การลักลอบนำเข้า โดยจะทำในลักษณะการค้านอกกรอบแบบ)

สินค้าที่ไทยนำเข้าจากอียิปต์

สินค้าที่สำคัญได้แก่ เส้นใยใช้ในการทอ เครื่องตกแต่งบ้านเรือน ดินสอ ปากกา หมึกพิมพ์ และอุปกรณ์เกี่ยวกับการพิมพ์ สบู่ ผงซักฟอก และเครื่องสำอาง แก้วและผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในปัจจุบันอียิปต์มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมากขึ้น มีการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพดีขึ้น และมีการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติเพิ่มขึ้น โดยเข้าไปประกอบอุตสาหกรรมและลงทุนสาขาต่าง ๆ รวมทั้งอุตสาหกรรมประเภทที่ไทยผลิตและส่งออกด้วย ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทยไปยังอียิปต์ในอนาคต อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันอียิปต์ได้เข้าไปร่วมเป็นสมาชิกตลาดร่วมแอฟริกาตะวันออกและใต้ (Common Market of Eastern and Southern Africa – COMESA) ในปี 2541 (ค.ศ. 1998) โดยมีจุดมุ่งหมายขยายตลาดสินค้าอียิปต์เข้าไปยังประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกา ฝ่ายไทยจึงอาจพิจารณาสนับสนุนให้นักลงทุนไปลงทุน/ร่วมลงทุนในอียิปต์เพื่อการส่งออกไปยังตลาดร่วมแอฟริกาในอนาคตหรือมุ่งใช้อียิปต์เป็นประตูสู่ประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกา เมื่อเดือน มิ.ย. 44 อียิปต์ได้ลงนามร่วมกับสหภาพยุโรป (อียู) ในความตกลง Euro-Mediterranean Association Agreement ซึ่งจะมีผลต่อความสัมพันธ์กับ EU ในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ การเงิน สังคม วัฒนธรรมและการกงสุล และจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างยุโรปและอียิปต์ต่อไปในอนาคต

สถิติทางการค้าระหว่างไทย – อียิปต์

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	มูลค่าการค้า	สินค้าออก	สินค้าเข้า	ดุลการค้า
2538 (1995)	106.8	100.4	6.4	94.0
2539 (1996)	80.4	78.4	1.9	76.5
2540 (1997)	147.6	76.6	70.9	5.7
2541 (1998)	148.3	127.0	21.3	105.6
2542 (1999)	169.9	123.6	46.3	77.3
2543 (2000)	153.9	140.7	13.2	127.5
2544 ม.ค.- ก.ย.	111	103.9	7	96.9

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของอียิปต์ ได้แก่ สหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา สำหรับประเทศในแถบเอเชีย อียิปต์ให้ความสนใจในฐานะเป็นรูปแบบในการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ประสบความสำเร็จ เป็นแหล่งลงทุนสินค้าที่จำเป็นแก่การผลิตของอียิปต์ กับกลุ่มประเทศอาเซียนยังมีความสัมพันธ์กับอียิปต์ไม่มากนัก แม้จะได้รับการกล่าวขานถึงและให้ความสำคัญเพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่เท่าเทียมกับประเทศผู้ให้ดั้งเดิมจากกลุ่มตะวันตก นักธุรกิจใหญ่ ๆ ของอียิปต์ยังไม่ได้ให้ความสนใจมาลงทุนในเอเชีย โดยเฉพาะในประเทศไทย แต่มักจะเข้าไปลงทุนในยุโรป (อังกฤษ ฝรั่งเศส) สหรัฐอเมริกา รวมทั้งในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา

ความตกลงทวิภาคีไทย – อียิปต์

1. ความตกลงทางการค้าไทย – อียิปต์ ลงนามความตกลงทางการค้าระหว่างกันเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2527 (1984) โดยความตกลงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ณ วันลงนาม
2. ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Agreement between the Arab Republic of Egypt and the Kingdom of Thailand on the Promotion and Protection of Investments) ทั้งสองฝ่ายลงนามย่อในร่างความตกลงฯ ไว้เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2536 และได้มีการลงนามระหว่างกันแล้วในโอกาสการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา ครั้งที่ 10 UNCTAD X ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543
3. การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-อียิปต์ (Thai-Egypt Joint Commission) ไทยและอียิปต์ได้ร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีระหว่างสองประเทศตั้งแต่เดือนกันยายน 2532 โดยได้ลงนามกันในหนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างกัน (Exchange of Note) ซึ่ง พล.อ.อ. สิทธิ เสวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ในขณะนั้น) เป็นผู้ลงนามฝ่ายไทย และนาย Ahmed Abdel Maguid รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ในขณะนั้น) เป็นผู้ลงนามฝ่ายอียิปต์ แต่หลังจากได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมฯ แล้ว ทั้งสองฝ่ายพยายามที่จะจัดให้มีการประชุม ครั้งที่ 1 แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากหัวหน้าคณะของแต่ละฝ่ายติดภารกิจไม่สามารถจัดสรรเวลาที่เหมาะสมได้ฝ่ายไทยได้ประสานเพื่อเสนอให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการร่วมฯ กับอียิปต์ ครั้งที่ 1 ที่กรุงไคโร ในเดือนตุลาคม 2542 แต่ปรากฏว่าฝ่ายไทยไม่สามารถเดินทางไปได้เนื่องจากเกิดเหตุการณ์บุกยึดสถานเอกอัครราชทูตฯ พม่าในกรุงเทพฯฯ จากนั้นได้มีความพยายามจัดการประชุม ครั้งที่ 1 อีกหลายครั้ง คือ เดือน มกราคม และ พฤษภาคม 2543 แต่อียิปต์เป็นฝ่ายขอเลื่อนการประชุมเนื่องจากไม่สะดวก

ความสัมพันธ์ด้านรัฐสภาระหว่างไทยและสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาไทยและรัฐสภาสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์อยู่ในระดับดี กล่าวคือ รัฐสภาของทั้งสองฝ่ายได้มีการแลกเปลี่ยนการเยี่ยมชมซึ่งกันและกัน ดังนี้

ฝ่ายไทย

- 28 มิถุนายน -1 กรกฎาคม 2530 - นายอุกฤษ มงคลนาวิน ประธานรัฐสภา และคณะรวม 8 คน ได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์อย่างเป็นทางการ
- 4-24 เมษายน 2536 - นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 1 และคณะรวม 22 คน ได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ อย่างเป็นทางการ
- 25 พฤศจิกายน-4 ธันวาคม 2536 - นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา และนายอาษา เมฆสวรรค์ รองประธานวุฒิสภา คนที่ 1 และคณะรวม 14 คน ได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ อย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของวุฒิสภาสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์
- 9-12 กุมภาพันธ์ 2538 - นายจรัส พัวช่วย รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 2 และคณะรวม 18 คน ได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ อย่างเป็นทางการ

ฝ่ายสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

- 16-18 กันยายน 2536 - นาย Ahmed Fathy Sorour ประธานสภาผู้แทนราษฎร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ และคณะรวม 10 คน เดินทางมาเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของวุฒิสภา
- 11-15 มกราคม 2539 - ดร. โมस्ताฟา คามัต เอลมี (Dr. Mostafa Kamal Helmy) ประธานสภาที่ปรึกษาแห่งสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ และคณะจำนวน 13 คน ได้เดินทางมาเยือนประเทศไทย อย่างเป็นทางการ ในฐานะแขกของวุฒิสภา

นอกจากนี้ รัฐสภาไทยและรัฐสภาสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ยังมีความสัมพันธ์กันในระดับพหุภาคีในรูปการเป็นภาคีสมาชิกสหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union-IPU) ร่วมกัน ฉะนั้น การเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกรัฐสภาของทั้งสองประเทศจะกระทำในลักษณะระหว่างสมาชิกระดับหน่วยประจำชาติไทยและสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ในองค์กรดังกล่าว

*****

ภาคผนวก

ประธานาธิบดีมุหะหมัด ฮอสนี มุบารัค¹¹

วัน เดือน ปี เกิด : 4 พฤษภาคม 1928

วุฒิการศึกษา :

- ปริญญาตรีทางการทหาร (Bachelor of Military Sciences : 1948)
- ปริญญาตรีทางวิชาการบิน (BA in Aviation Sciences : 1950)

ประวัติการทำงาน

- อาจารย์ประจำศูนย์ยุทธศึกษากองทัพอากาศ (1952 - 1959)
- ผู้บังคับการฐานทัพอากาศตะวันตก ณ กรุงไคโร (1964)
- ผู้อำนวยการศูนย์ยุทธศึกษากองทัพอากาศ (1968)
- ผู้บังคับการกองทัพอากาศ (1969)
- รัฐมนตรีช่วยว่าการการสงครามและผู้บัญชาการกองทัพอากาศ (1972)
- ได้รับการเลื่อนยศเป็น พลอากาศโท (1974)
- รองประธานาธิบดีจากพรรค National Democratic Party (1975-1979)
- ประธานาธิบดีสมัยที่ 1-6 (1981-ปัจจุบัน)

บทบาททางการเมืองในกิจการต่างประเทศ

- ประธานองค์การแห่งเอกภาพแอฟริกัน (1993-1994, 1989-1990)
- ประธานการประชุมสุดยอดอาหรับ (1996)
- ประธานการประชุม G-15 (1998&2000)

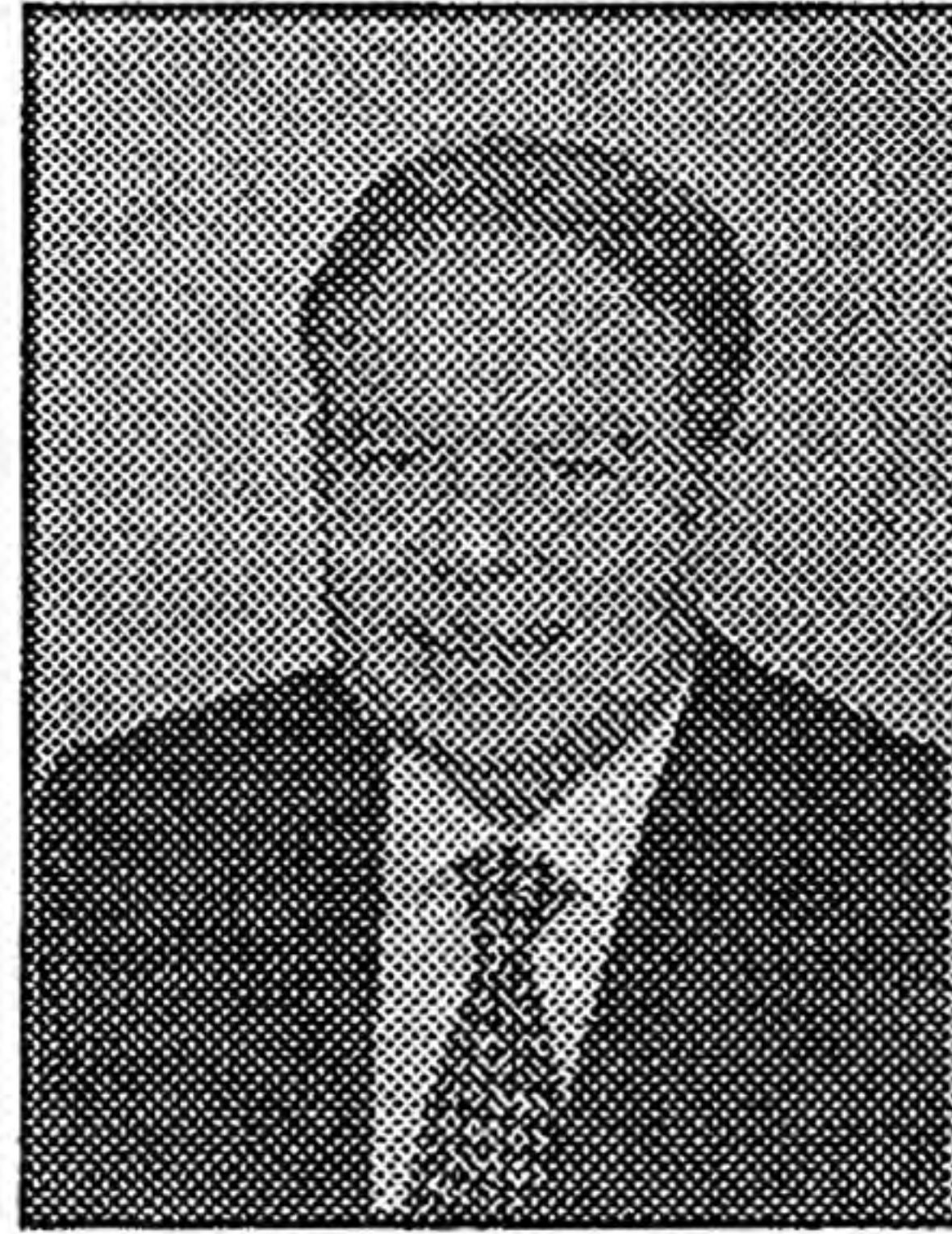
¹¹www.sis.gov.eg/eginfnew/politics/pres/html/pres0101.htm

- ประธานที่ประชุมสุดยอดว่าด้วยสถานการณ์เร่งด่วนของอาหรับ (2000)
- ประธานที่ประชุมสุดยอด COMESA (2001)
- ประธานที่ประชุมสุดยอด D-8 (2001)

สถานภาพการสมรส : สมรสแล้ว มีบุตร 2 คน

ปริญญาคุณวุฒิตกิตติมศักดิ์ (Honorary Degrees)

- ปริญญาคุณวุฒิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัย George Washington (1999)
- ปริญญาคุณวุฒิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัย St. Johns (1999)
- ปริญญาคุณวุฒิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยปักกิ่ง (1999)

ประธานสภาประชาชน¹²

Dr. Ahmed Fathy Sorour

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยไคโร อียิปต์
 ปริญญาโท สาขากฎหมายเปรียบเทียบ มหาวิทยาลัยมิชิแกน สหรัฐฯ
 ปริญญาเอก สาขากฎหมายอาญา มหาวิทยาลัยไคโร อียิปต์

ตำแหน่ง

รองอธิบดีกรมอัยการ (1953-1959)
 ศาสตราจารย์ของภาควิชากฎหมายอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยไคโร
 (1959-ปัจจุบัน)
 หัวหน้าภาควิชากฎหมายอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยไคโร (1978-1983)
 คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยไคโร (1983-1995)
 รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยไคโร (1985-1986)
 ประธานสภาสูงสุดแห่งมหาวิทยาลัย (1986-1990)
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (1986-1990)
 ประธานสภาประชาชน (1990-ปัจจุบัน)

ประวัติการทำงาน

รองอธิบดีกรมอัยการ (1953-1959)
 ผู้เสนอรายงานประชุมคณะอนุกรรมการสิทธิเสรีภาพเพื่อเตรียมร่าง

รัฐธรรมนูญปี 1971

ประธานการประชุมนานาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน Islamic Sharia-Sicily (1979)
 ประธาน Egyptian Jusists Union (1985-1991)

¹² <http://www.assembly.gov.eg/EPA/en/Levels.jsp?levelid=30&levelno=2&parentlevel=3>

รองประธาน International Society for Criminal Law – Paris (1989-ปัจจุบัน)
 ประธาน Egyptian Society for Criminal Law (1989-ปัจจุบัน)
 ประธาน Egyptian Society for Francophone (1992-ปัจจุบัน)
 ประธานสถาบันนานาชาติเพื่อกฎหมายของกลุ่มประเทศผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศส (1994)
 ประธานกิตติมศักดิ์สถาบันการศึกษาชั้นสูงด้านอาชญวิทยา (2000-ปัจจุบัน)

ตำแหน่งงานในรัฐสภา

ประธานสหภาพรัฐสภาแอฟริกัน (1990-1991)
 ประธานสหภาพรัฐสภานานาชาติ (1994-1997)
 ประธานสหภาพรัฐสภาอาหรับ (1998-2000)
 สมาชิกคณะกรรมการเตรียมการจัดงานประชุมประธานรัฐสภาโลก (1999)
 ประธานการประชุมประธานรัฐสภายุโรป-เมดิเตอร์เรเนียน (2000)
 ประธานสหภาพรัฐสภาของกลุ่มประเทศ OIC (2000)

ตำแหน่งทางการเมือง

สมาชิกฝ่ายการเมืองของพรรค International Democratic Party (1990)
 ผู้เสนอการประชุมของคณะกรรมการ National Dialogue (1994)
 สมาชิกสภาประชาชน (1987-ปัจจุบัน)
 ประธานสภาประชาชน (1990-ปัจจุบัน)

ประธานสภาที่ปรึกษา¹³

Dr. Mostafa Kamal Helmy

ประวัติการศึกษา :

- ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิตมหาวิทยาลัยไคโร (1943)
- ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยไคโร (1949)
- ปริญญาเอกวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัยไคโร (1952)

ตำแหน่งทางวิชาการ :

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์กิตติมศักดิ์ภาควิชาคณิตศาสตร์และฟิสิกส์ คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย Ain Shams
- เลขาธิการสภาสูงสุดแห่งมหาวิทยาลัย (the Supreme Council of Universities) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการชั้นสูง (1976, 1978 และจากปี 1979-1985)

ตำแหน่งในรัฐสภา :

- อดีตสมาชิกสภาที่ปรึกษา ปี 1980, 1986, 1989, 1992 และ 1998.
- อดีตประธานสภาที่ปรึกษา 4 สมัย ปี 1989, 1992, 1995 และ 1998.

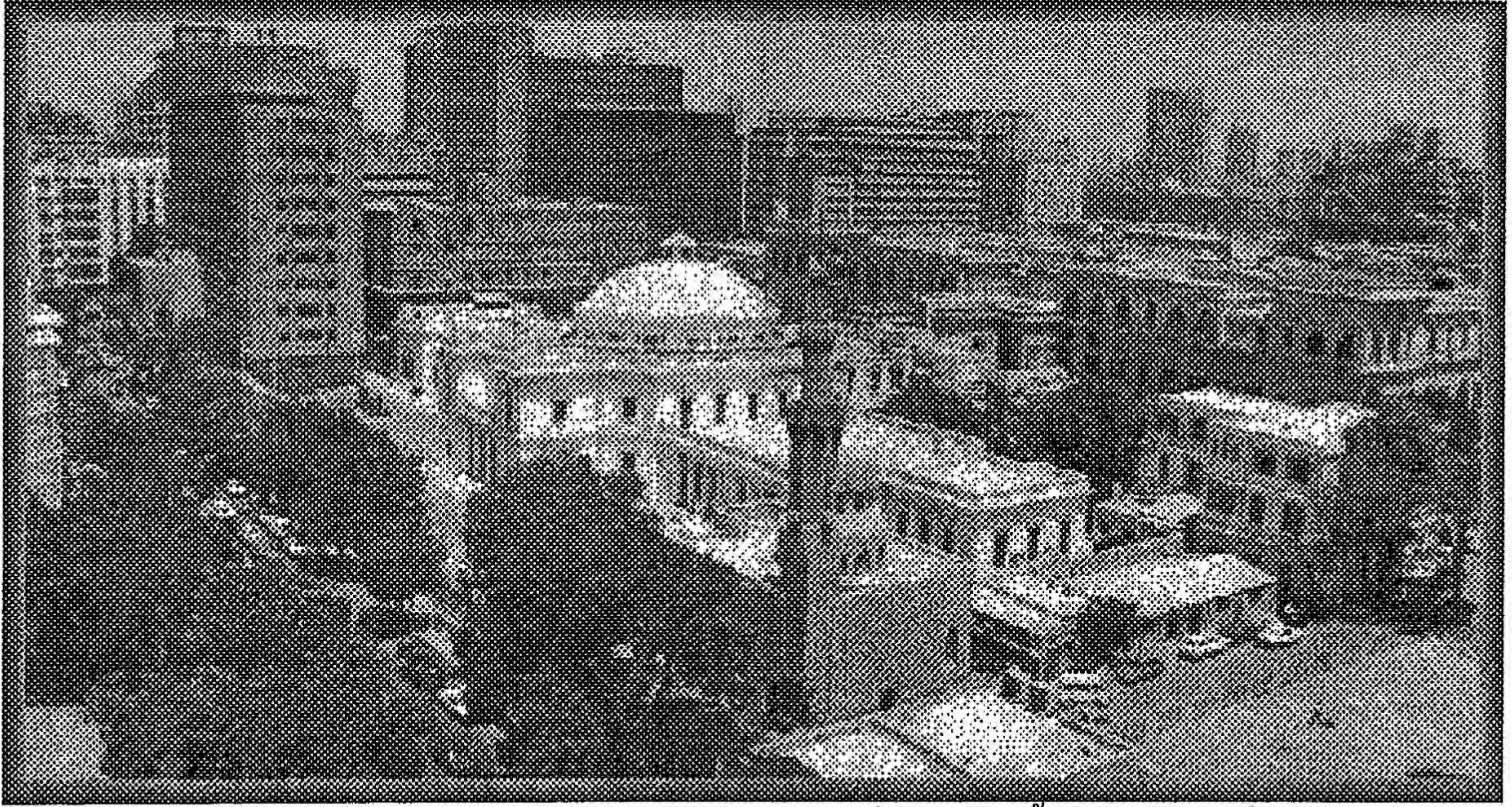
ตำแหน่งอื่นๆ

- ผู้แทนถาวรของอียิปต์ในการประชุมขององค์การ UNESCO ที่ปารีส (1971 : 1974).
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (1974-1976)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและการศึกษาชั้นสูง (1976-1977)
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (1977-1984)

¹³ <http://www.shoura.gov.eg/speaker.htm>

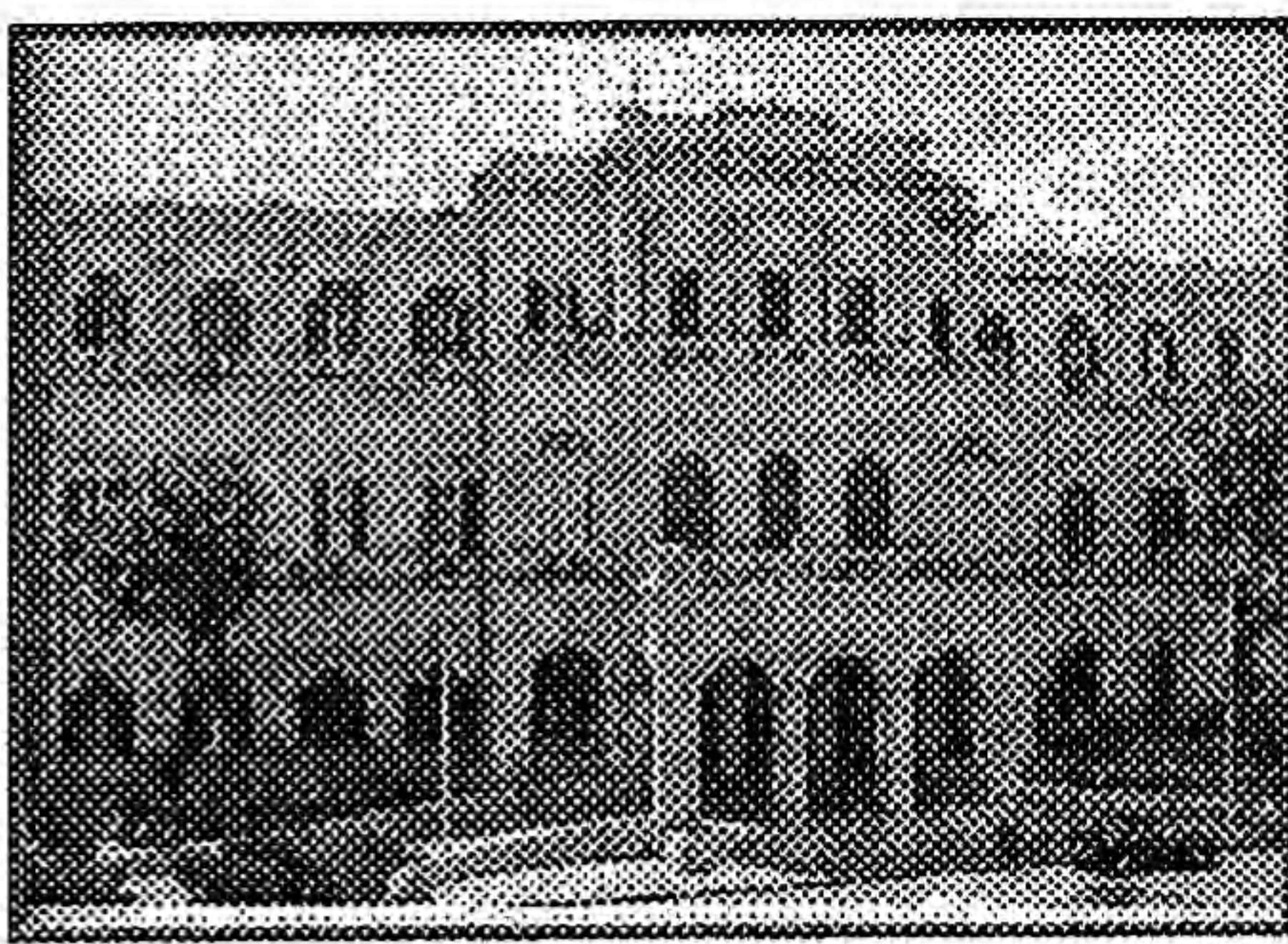
- ที่ปรึกษาของ UNESCO ณ กรุงปารีส (1978-1979)
  - ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบการประสานงานด้านกิจกรรมของ UNESCO ในกลุ่มประเทศอาหรับ และผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา UNESCO ระดับภูมิภาคเพื่อกลุ่มประเทศอาหรับ (1979)
- เป็นต้น

สถานที่ตั้งอาคารรัฐสภาอียิปต์¹⁴

อาคารรัฐสภาอียิปต์ประกอบด้วย 3 อาคาร ซึ่งถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน ครอบคลุมเนื้อที่กว่า 48,300 ตารางเมตร มีอาคารแยกเป็นส่วนบริการต่างๆ

อาคารแรก สร้างในปี 1878 ในรัชสมัยของ Khedive Ismail ซึ่งเคยเป็นส่วนบัญชาการของคณะรัฐมนตรี และเคยเป็นสถานที่ทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่การประชุมครั้งแรกที่จัดขึ้นเมื่อ

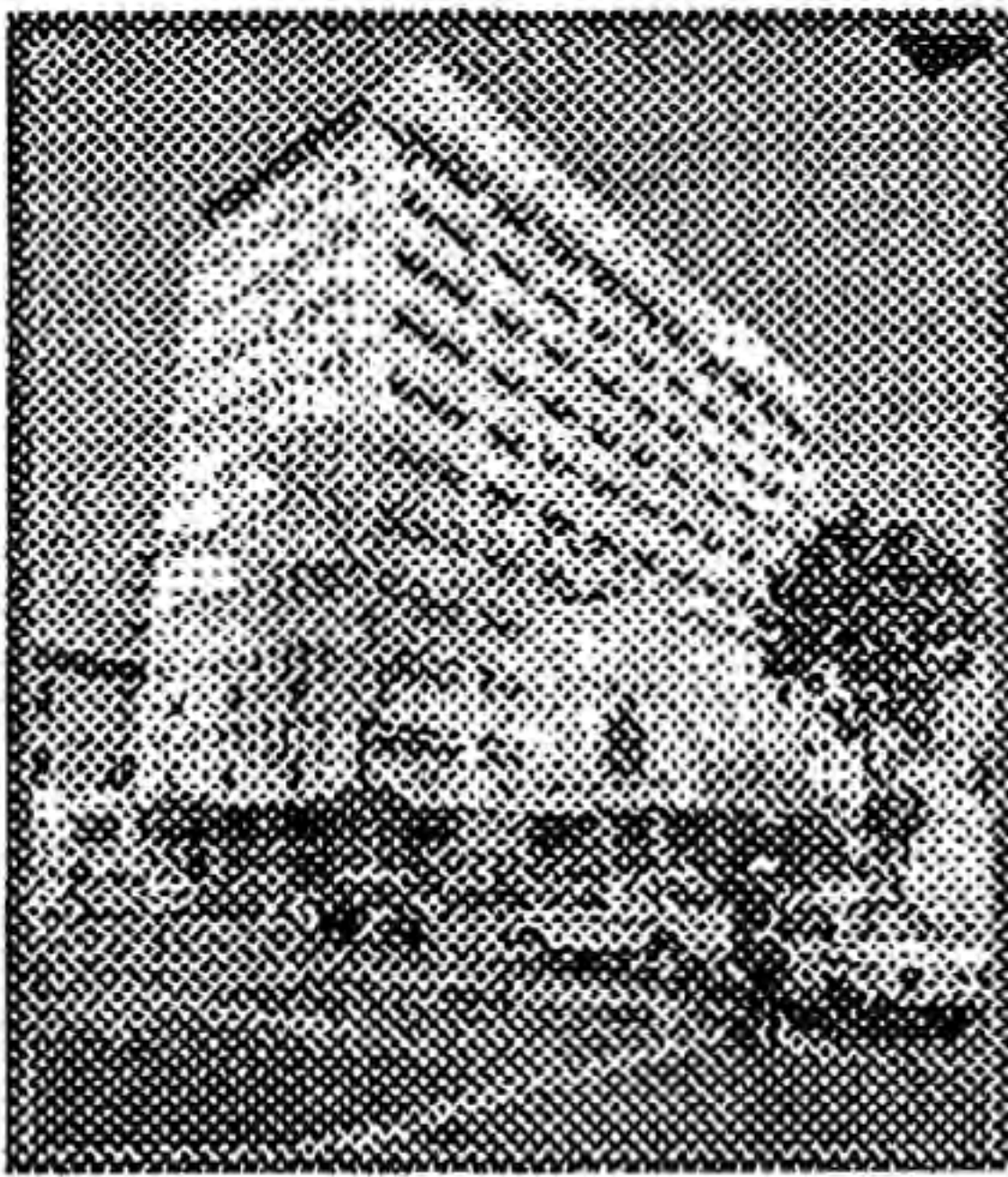
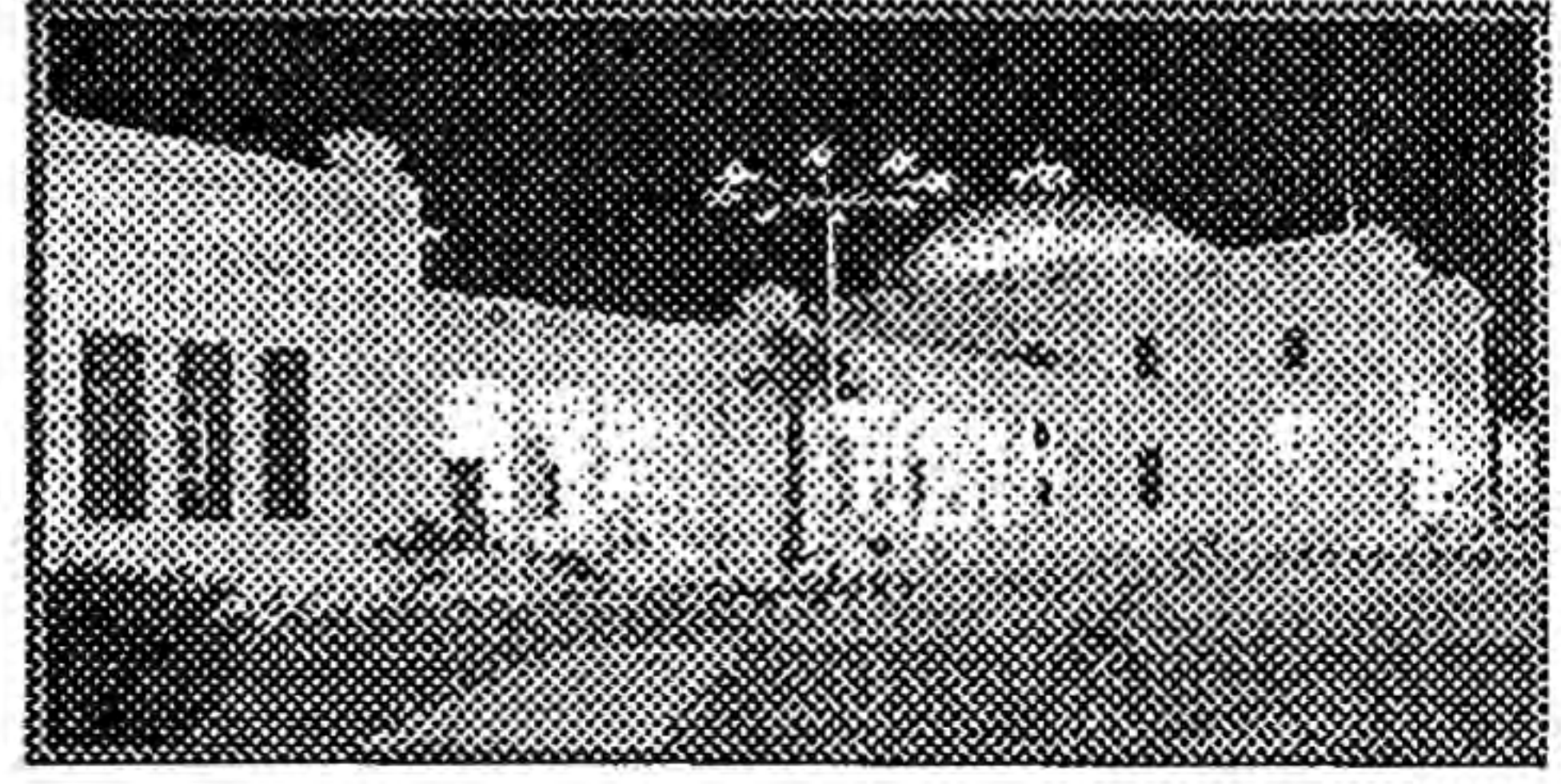

วันที่ 26 ธันวาคม 1881 เดิมเป็นที่ประชุมของคณะทำงานกระทรวงกิจการสาธารณะ (Ministry of Public Work) ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสภาที่ปรึกษา โดยในอดีตกระทรวงกิจการสาธารณะและทรัพยากรน้ำ (Ministry of Public Work and Water Resource) เคยตั้งอยู่บริเวณชั้นล่างและชั้นที่ 2 ของอาคารแรกนี้ ก่อนที่อาคารดังกล่าวจะใช้เป็นที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการสภา

ประชาชน เมื่อวันที่ 29 กันยายน 1991 เพื่อใช้ในการสนับสนุนงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและงานด้านนิติบัญญัติ และการดำเนินงานของรัฐสภา

¹⁴ <http://www.assembly.gov.eg/EPA/en/Levels.jsp?levelid=72&levelno=3&parentlevel=38>

อาคารที่ 2 เป็นอาคารที่ถูกสร้างขึ้นมาเฉพาะเพื่อให้เป็นอาคารรัฐสภา ซึ่งสร้างขึ้นหลังจาก รัฐธรรมนูญปี 1923 ซึ่งกำหนดไว้ว่ารัฐสภาจะต้องประกอบด้วย สองสภา ซึ่งได้แก่สภาประชาชน (สภาผู้แทนราษฎร) และสภา ที่ปรึกษา (วุฒิสภา) โดยกำหนดให้สภาที่ปรึกษาใช้ที่ทำการเดิม ของกระทรวงกิจการสาธารณะเดิมในอาคารแรก ส่วนสภา ประชาชนจะทำการอยู่ที่อาคารใหม่ ซึ่งได้เปิดใช้เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 1924

อาคารที่ 3 เป็นอาคาร 10 ชั้นที่สร้างขึ้นในปี 1972 เป็นสถานที่ทำงานของ คณะกรรมาธิการห้องประชุม และห้องอาหารของสมาชิกรัฐสภา

*****

คณะกรรมการบริหารกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-อียิปต์

1. นายปัจจุคติน อูมา (สส.)	ประธาน
2. นายอาคม ตูลาคิลก (สว.)	รองประธาน คนที่ 1
3. นางสาวชรินทร์ พุทธปวน (สส.)	รองประธาน คนที่ 2
4. นายเจอะอามิง โตะตาหยง (สมทบ)	รองประธาน คนที่ 3
5. นายบุญญา หลี่เหลด (สว.)	เลขานุการ
6. นายอรรถพล มามะ (สส.)	ผู้ช่วยเลขานุการ
7. นายระวัง เนตรโพธิ์แก้ว (สส.)	โฆษก
8. นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ (สส.)	ปฎิคม
9. นาวาโท รวยลาภ เอี่ยมทอง (สส.)	ผู้ช่วยปฎิคม

(เลือกตั้งเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2544)

.....

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

นันทนา เตชะวณิช., ประวัติศาสตร์แอฟริกา 2, ภาควิชาประวัติศาสตร์., คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

“สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์”, สารบัญญ่โลกและเงินตรานานาชาติ, ห้องหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อก,
กรุงเทพฯ.

“สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์”, สารบัญญ่โลกและเงินตรานานาชาติ, ห้องหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อก,
กรุงเทพฯ.

สุขสมานและสถิต วงศ์สุวรรณค์., เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก, ห้องหุ้นส่วนจำกัดบำรุงสาส์น,
พิมพ์ครั้งที่ 5, 2520.

สุรพันธ์ ทับสุวรรณ, การเมืองระหว่างประเทศในตะวันออกกลาง, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ.

ภาษาอังกฤษ

<http://www.assembly.gov.eg/EPA/en/Levels.jsp?levelid=30&levelno=2&oarebtkevek=3>

<http://www.assembly.gov.eg/EPA/en/Levels.jsp?levelid=72&levelno=3&parentlevel=38>

<http://www.data.worldpop.org/prijprbdata/wcprbdata.asp?DW=DR&SL=>

<http://www.newafrica.com/egypt/constitutional.asp>

http://www.presidency.gov.eg/html/political_system.html

<http://www.shoura.gov.eg/speaker.htm>

<http://www.sis.gov.eg/infonew/politics/pres/html/pres0101.htm>

<http://www.sis.gov.eg/online/shoura/sh1.htm>

<http://www.sos.gov.eg/online/shoura/sh2.htm>

<http://www.sis.gov.eg/public/yearbook/YEARBOOK/CH03SC07.HTM>

http://www.theodora.com/wfb/egypt_geography.html

http://www.worldrover.com/history/egypt_history

ประวัติผู้เขียน

สาวตรี ไชยประพาพ ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 5 กลุ่มงาน ความสัมพันธ์รัฐสภาทวิภาคี สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เกิดที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร บิดาเป็นข้าราชการบำนาญ สังกัดกระทรวงคมนาคม มารดาเป็น ข้าราชการบำนาญ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในบรรดาพี่น้อง 5 คน สาวตรีเป็นบุตรลำดับที่ 3 จบการ ศึกษาชั้นปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ภาควิชาประวัติศาสตร์ ด้วยความรักและความสนใจในด้านการต่างประเทศ สาวตรีได้ตัดสินใจเข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโท ต่อ ณ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยมีผลงาน วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ชื่อ “ความร่วมมือทางการเมืองของอาเซียนในยุคหลังสงครามเย็น, 2540” และได้เข้าฝึกงานในสถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ ในฐานะผู้ช่วยวิจัยในโครงการศึกษาความ มั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หนทางสู่การทำงานภายหลังจากจบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย สาวตรีได้เข้าทำงาน กองกรรมาธิการ สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในอัตราจ้าง ตำแหน่งนักวิชาการ อยู่ 2 ปี จึงได้สอบเข้ารับตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 4 สังกัดฝ่ายสมาคมและกลุ่มมิตรภาพฯ กองความ สัมพันธ์ระหว่างประเทศ (เดิม) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในทันทีที่สำนักงานฯ เปิดสอบ และได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่ได้เรียนมา

*****

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร